

vemo in skusimo na sebi in na drugih, da je človek zavolj Adamovega greha bolj k slabemu nagnjen. Le živa in trdna vera zamore človeku tisto dušno moč dati, da v skušnjavah ne omaga in v nesreči ne obupa. — Framasoni nočejo priznati, da bi bil Kristus božji Sin in da bi bil božjo besedo oznanjeval. Oni pravijo, da je bil le moder človek, kakoršnih je bilo že več na svetu in da si je svoje nauke sam izmislil. Oni hočejo pretrgati vsako zvezo med Bogom in človekom, češ, da bi bili ljudje tudi brez vere lahko srečni na zemlji, samo da imajo dobre in modre postave. Mi kristjani pa vemo, da je modrost od Boga, in smo že videli in skušali framasonске modrijane pri kovanju postav, ki pa niso bile ne modre, ne pravične. Nekateri framasoni grejo še dalje in pravijo, da sploh ni osebnega Boga, ampak da celi svet, priroda ali narava to je Bog, ki pa ne vidi, ne sliši in ne misli, ampak se premika in giblje le po večnih prirodnih postavah, katerih nihče predelati ali ustaviti ne more tako, da je vsak čudež nemogoč in le gola prevara in sleparija. Če pa ni Boga, potem tudi ne more biti od Boga postavljene gosposke, katerej bi se moral človek pokoriti, zato framasoni ne priznajo ne duhovne, ne posvetne oblasti, ter hočejo odstaviti papeža in škofa, in prekucniti kraljeve in cesarske prestole, da bi sami vso oblast v roke dobili, kakor jo na Francoskem že imajo, v mnogih deželah pa vsaj na pol. V resnici so framasoni napravili in podkurili že mnogo prekucij, da bi odstranili krščansko misleče vladarje, kar se jim je res posrečilo na Francoskem in v novjšem času tudi na Laškem. Velika francoska prekucija, ki je pred kakimi 100 leti toliko krvi prelila, je bila framasonsko delo. Posebno so framasoni od nekdanj sovražili Avstrijo, ker ima še krščanske vladarje. Punte na Laškem in Ogerskem leta 1849. in nesrečne vojske v letih 1859. in 1866. so zoper Avstrijo največ framasoni podnetili. Njih sovraštvo do Avstrije se je še le 1867 nekoliko poglobilo, ko so Ogersko v svojo oblast dobili, v ostali Avstriji pa svoje učence, liberalce na vladni stol posadili.

Da je torej framasonska družba nevarna za vero, cerkev in za krščanske vladarje, o tem ni več dvombe. Krščanski vladarji si jej pa vendar ne upajo na vrat stopiti, ker se njene moči bojijo; deloma pa se pustijo tudi preslepiti, da njene nevarnosti ne spoznajo. Vendar pa so naš cesar telegrafično pozdravili protiframasonске zborovalce v Tridentu in s tem pokazali svoje krščansko mišljenje in prepričanje.

Kaj so zborovalci v Tridentu govorili in sklenili, o tem se nič prav gotovega ne zve, ker se je pričujočim časnikarjem prepovedalo, si kaj zapisati od tega, kar so slišali. Toliko se pa čuje, da se bodo po raznih škofijah naredile protiframasonске družbe, ki bodo stale pod vodstvom in varuštvom svojih škofov; vse skupaj pa bodo stale pod poveljem osrednje protiframasonске, od sv. očeta papeža ustanovljene družbe, ki se imenuje »union generale antimaçonique«. Bog daj sveti vojski svoj blagoslov!

Cerkvene zadeve.

Vojaških novincev krščansko slovo.

(Dopis od Velike Nedelje.)

Na rožniversko nedeljo smo imeli pri nas prav lepo slovesnost. Poslavljali smo se namreč od vojaških novincev. Pa mi nismo zažubili svoje žalosti v hrušču in trušču posvetnega veselja, temveč smo iskali tolažbe pri ljubem Bogu in pri Kraljici sv. rožnega venca. Naše poslavljanje se je vršilo v cerkvi.

V ganljivih in navdušenih besedah nam je narisal č. g. Friderik Horvat, novomašnik od Sv. Lenarta, podobno krščanskega vojaka na podlagi svetopisemskih besed: »Bojevanje je človekovo življenje na zemlji.« (Job 7, 1.) Primerjajoč vojaško življenje sv. rožnemu vencu, razložil je pazljivim poslušalcem prvič častitljivost vojaškega stanu. Nadalje je govoril o trudih in težavah vojaškega življenja. Slednjič pa je govoril, da bi novince kakor tudi njihove sorodnike utolažil, o veselju, katero vojaški stan prinaša.

Zagotovil je odhajajočim mladeničem, da bodo uživali to veselje neskaljeno le tedaj, ako bodo vselej in povsod hodili po potu kreposti, ako bodo zvesto spolnjevali svoje dolžnosti do Boga in do bližnjega, zlasti do svojih višjih, s kratka, ako se bodo ravnali po našem lepem geslu: »Vse za vero, dom, cesarja.«

Nazadnje jim je priporočal, naj s seboj vzamejo te tri reči: Prvič podobo Marijino, vsaj v svojem srcu, drugič sv. rožni venec in tretjič sv. križ. Le pod varstvom Marijinim bodo ostali na potu lepega krščanskega življenja, le s pomočjo božjo bodo mogli stanovitni biti v vseh težavah in bridkostih. Take in enake besede, ki so poslušalce ganile do solz, zapisal si je gotovo sleheren globoko v svoje srce.

Na to je bila slovesna sv. maša, po kateri so novinci z drugimi pobožnimi verniki pristopili k skupnemu sv. obhajilu. Gotovo bo spomin na to pomenljivo in lepo slavo obvaroval marsikaterega pred pretečimi nevarnostmi vojaškega življenja. Dal Bog, da se vrnejo naši mladenči po vojaški službi tako čvrsti in za vse dobro vneti, kakor so nas sedaj zapustili.

Ker je bil na rožniversko nedeljo ob enem slavni god našega milega vladarja, se je zapela po sv. maši zahvalna pesem »Te Deum«. Povodoma cesarjevega godu so prišli vrli trgovski gasilci skupno k sv. maši. Mihovski »Feuerwehri«, po domače kimovci, pa ne! Sliši se, da so poslednji zgubili svojega bivšega poglavarja. Jako verjetno je, da se bodo pri njih v kratkem uresničile besede: »Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce.«

Gospodarske stvari.

O viničarjih.

(Dopis iz Ljutomerskih gor.)

Stoletja že slovi zlahtna kapljica po širokem svetu, katero z božjo pomočjo izvablja pridni vinogradnik iz matere zemlje. Ni mi treba posebej poudarjati, da so o novjšem času potrebna razna sredstva, ki stanejo dotičnika mnogo denarja. Neizogibna sovražnica, trtna uš, pripravila je že marsikoga v zadrego, kako ohraniti vedno bolj hiraajoče gorice in si priboriti vsaj skromni obstanek. Rahlo grozdiče pa, ki se v navidezno zdravih goricah še vsako leto v precej obilni meri prikaže, neusmiljeno davi strupena peronospora, ako se le količkaj nepravilno vrši škropljenje. Vsled obilne mokrote se je letos tudi v najboljših goricah prikazala.

Pikec, črni palež in še razne druge nezgode zmanjšujejo nam pridelek mnogokrat tako jako, da je vinogradnik dostikrat prisiljen drugod iskati sredstev za pokritje letnih stroškov in davka, vsemu pa se je letos pridružila očitna šiba božja, strašna toča, vsled katere je splaval skrajni naš up s sladkim grozdom vred po hudournikih v Črno morje. Ta pomenljivi trenotek je mnogim postavil vprašanje, katerega rešitev je povsem jako težavna. Da pa se reši to vprašanje vsaj deloma, treba je vinogradniku znova napeti vse moči, da se po-

habljeni trsek ozdravi, oziroma dati se mu mora primerni počitek v prihodnjem letu, in k temu preskrbeti ga je treba bolj previdno, kakor pa sicer. Umeva se, da tako okrevajoči trsek ne more gospodarju tako hitro polniti sodov in žepov.

Na vse to naj resno opozori vinogradnik svojega viničarja, kateremu do sedaj, ko so gorice še itak nekoliko donašale, ni bilo drugo mar, kakor vsak dan za služek, v obilni meri pijače (seveda žganice), in česar potrebuje, vse naj mu preskrbi gospodar. Mnogi viničarji so si tako rekoč ošabno zagotovili pravice, katerih na noben način ne morejo biti vredni, deloma so povzročila to prejšnja dobra vinska leta, deloma brezskrbni gospodar, največ pa krivična sebičnost viničarjeva. Z ene strani sme se reči, da ti ljudje še vedno ne čutijo ničesar, med tem ko njih gospodarji, tepeni z raznimi šibami, ječijo v trdem jarmu. Davka nima viničar nobenega, tedaj ne more poznati težnje, katero nareja gospodarju davčna knjižica, dokler ni izpolnjena po uradniku v dotični rubriki, nadalje ne pozna on težnje, kako preživiti sebe in svoje, ker vsako stopinjo mu mora ali v gotovini ali pa v drugih potrebnih rečeh izplačati gospodar, in brž, ko je domače delo opravljeno (če še ne prej), gre na delo drugam. Koliko sivih las zakrivi gospodarju stavljenje in popravljanje, oskrbovanje stanovanja že domačega in razun tega še pri goricah. Krave, ako si viničar ne more kupiti lastne, dá mu jo gospodar, torej z vsem potrebnim je oskrbljen viničar in če tudi gospodar večkrat sam pristrada.

Vsega tega pa viničar znati noče, in da bi skrbel tudi za blagor in narejal veselje svojemu gospodarju, to mu je deveta briga. Kako znajo ti ljudje svojim gospodarjem nezvesti biti in škodo delati, o tem je pisatelj teh vrstic osebno dobro prepričan. Delo, ki ga imajo v najem (akord), opravljajo samo površno, ako ni navzoč gospodar, tedaj zve le slučajno deseti trs, da se je kopalo, sicer pa se samo črni. Ako bi ga imel priložnost opazovati oni, iz katerega žepa gre plačilo, zajokal bi se dostikrat na glas, ko se pri plečvini in vezi rahlo grozdije neusmiljeno mandra in uničuje. Največ škode pa dela tak brezbožni viničar v jeseni, ko je že mehko grozdje. — Marsikaterokrat imata sadje s gospodarjem na dvoje, seveda lepše ima viničar. Drevo, če tudi je najlepše, poseka v hudi zimi, da ga v hiši ne zebe, in če tudi gospodar zve, da eno ali več dreves manjka, kriv je tega sneg, ki drevje tako neusmiljeno lamlje in podira!

Kako more torej izhajati gospodar, ki ima takega viničarja, in takih ni premalo? So še že nekateri, ki so povsem vredni tega imena, toda na prste jih skoro lahko prešteješ. Ker je ravno zdaj čas selitve, za to opozarjam vinogradnike na to, da se na tanko prepričajo, kdo da je novo najeti viničar, iz katerega uzroka ga je dosedanj gospodar odpustil, in kaj ta o njem govori. Ravno sedaj je priložnost, da pokažeš resni obraz novemu viničarju, da že pri vstopu od njega zahtevaš vse, česar je po predpisih, zapopadenih v viničarskih bukvicah, storiti dolžen, in kako se sklone medsebojna pogodba. Nikakor ne mislim hudobno, če pravim, da naj bi tudi ti ljudje vsaj nekoliko občutili neprijetnosti in slabe vinske letine, in to s tem, da bi slušali postave in predpise, dotikajoče se njih službe, o katerih do sedaj ali v resnici niso znali ali pa jih samovoljno prezirali. V novejšem času so težnje mnogih stanov skoraj neznosne, med njimi v prvi vrsti gotovo težnje kmeta, oziroma vinogradnika, in zakaj bi ž njim ne čutil tudi njegov služabnik, od katerega zveden gospodar itak nič izvanrednega ne zahteva?

Kdor še dosedaj ni poznal slabosti, oziroma hudobije svojega viničarja, naj mu služi ta članek za ne-

kako vodilo, da si more v prihodnje tudi manjše vinograde prispevke ukoriščevati, ali svojega viničarja na to opozarjati. Ako pa ima kdo količkaj dobrega viničarja, naj ga za vsako malenkost ne izganja, pač pa ga o vsaki priložnosti nadzoruje in mu na prste gleda. Vsakdanja skušnja uči, da so gosti viničarji največji vzrok redke, slabe gorice. Zagovarjajmo in branimo si torej svoje imetje, in če tudi so manj vredne reči, kakor je grozdje, treba ozir jemati na nje, ker se v nasprotnem slučaju tudi dobri viničar lahko razvadi, in si je mnogokrat gospodar sam kriv, da trpi krivico, ako prepusti svojega viničarja in se sploh malo ali nič za-nj ne zmeni.

H.

Sejmovi. Dne 17. oktobra pri Sv. Emi. Dne 19. oktobra v Oplotnici, Vojniku, Mozirju, Trbovljah, Apačah, na Vidmu in v Podsredi. Dne 20. oktobra v Mariboru (tudi za konje). Dne 21. okt. pri Mali Nedelji, v Sevnici ob Savi in v Celju (tudi za konje).

Dopisi.

Od Sv. Barbare pri Vurbergu. (Bralno društvo.) V nedeljo, dne 4. vinotoka je bilo pri nas zelo živahno. Tukajšnje bralno društvo namreč je imelo v lepo okrašeni šolski sobi ustanovno zborovanje s prav obilno udeležbo. Slavnostni govor o namenu, potrebi in dobrih nasledkih bralnega društva, katerega je imel g. nadučitelj Franc Kranjc, naredil je vidni vtis na poslušalce, kar je najboljši dokaz za potrebo ustanovitve tega društva. Belo oblečena učiteljeva hčerka, gđc. Micika Škofičeva, prednašala je, držeča šopek cvetlic v roki, pesem S. Gregorčiča »Domovini«, za kar se ji je gosp. predsednik spodobno zahvalil. Društvu je pristopilo čez 40 udov, ki so takoj zložili 29 gl. udnine. V odbor so se volili sledeči udi: predsednik č. g. Vaupotič, kaplan; podpredsednik France Krepek, posestnik v Zimici; tajnik Franc Škofič, učitelj; denarničar Jožef Čolnik; knjižničar g. Franc Krajnc, nadučitelj; odborniki č. g. župnik Martin Lapuh, g. učitelj Alojzij Kristl in Leopold Tomazič. Odbor je začel takoj svoje delovanje, kateri je sklenil naročiti sledeče časopise in knjige: 2 »Slov. Gospodarja«, 2 »Domovini«, 2 »Kmetovalca«, 1 »Dom in Svet«, 1 »Vrtec«, 1 »Gospodarstveni glasnik«, 1 »Brivec«, če bo »dobro« bril, knjige družbe sv. »Mohora«, nekaj komadov »Materino delo za Boga in domovino«. Sklenilo se je tudi imeti zborovanja o raznih gospodarskih predmetih vedno v šoli; odbor pa skrbi za toploto in druge potrebe. Omeniti mi je še, da se je udeležil tega zborovanja tudi tukajšnji rojak, radi svoje radodarnosti daleč okrog znani g. dr. Feliks Ferk, ki je tudi pristopil k temu društvu z lepim darom. Bog mu plati! — Č. g. predsednik se zahvali za skazano mu ljubeznivost in čast, povdarja, kdo ima največ zaslug za ustanovitev tega bralnega društva, namreč med drugimi posebno Fr. Krepek, ki je moral dvakrat hoditi radi tega na c. kr. glavarstvo v Maribor, in g. nadučitelj Franc Kranjc. Omeni nadalje presvetlega vladarja, ki je istega dne praznoval svoj god, ter mu zakliče gromoviti »živio«. — Cenjenim udeležencem gotovo ostane dan 4. vinotoka v sladkem spominu. Barbarčani, pristopite v velikem številu k bralnemu društvu, da se bode krepko razvijalo, kmalu cvetelo in blagi sad obrodilo v splošno blagostanje društvnikov!

Z Murskega polja. (Ljutomeržanom in drugim!) Volitve so končane. Hvala Bogu! Nadejali smo se, da bode v Ljutomeru se več slovenskih volilcev. Pa tudi nad letošnjim uspehom častitamo ljuto-